

ЧИЊЕНИЦЕ О НИКЛУ

Никл, у облику различитих легура и једињења има широко распрострањену комерцијалну употребу више од 100 година. Неколико милиона запослених широм света је изложено диму, прашином и капљицама које садрже никл и његова једињења. Никл се у малој количини налази у природном окружењу. Једињења никла и његови метали имају многе индустријске и комерцијалне примене, укључујући употребу нерђајућег челика и других легура никла, катализатора, акумулатора, пигмената и керамике. Изложеност се догађа путем удисања, гутања или контакта са кожом. Постоје извештаји о утицајима на кожу и респираторне органе од изложености никлу. У студијама је наведен повећан ризик од рака плућа и назалног рака, услед изложености субсулфидима и прабини који садрже никл. Једињења никла по IARC класификацији спадају у групу 1 карциногена, што значи да су карциногени по људе, а метални никл у групу 2Б, тј. вероватно је карциноген по људе.

Где се појављује ризик

Већина запослених који су изложени никлу и његовим једињењима у Европској Унији раде у производњи производа од метала, у производњи машина, осим у случају производње електричне и опреме за транспорт. Професионална изложеност је уобичајена за запослене на пословима рударства, топљења, заваривања, бојења спрејевима и сечења никла и његових једињења.

Више о супстанци

Никл је сребрно бели елемент који се налази у земљиној кори. Може да се комбинује са другим елементима како би се формирала једињења никла. Због својих специфичних карактеристика, никл има широку индустријску примену. Највећа количина никла се употребљава у легурама метала због његових корисних карактеристика, као што је отпорност на рђу и топлоту, чврстина и јачина.

Како симптоми могу да утичу на вас

Професионална изложеност никлу се углавном дешава путем удисања честица прашине или дима или преко контакта са кожом. Акутна изложеност високом нивоу никла удисањем може да изазове озбиљна оштећења плућа и бубрега. Дуготрајна изложеност прабини никла међу запосленима у рафинерији никла може да доведе до повећаног ризика од рака плућа и назалног рака. Прашина никла је смеша многих једињења никла, чији је главни састојак никл субсулфид. Хронична изложеност коже никлу може да доведе до дерматитиса чији симптоми су сува, иритирана кожа која сврби. Хронична изложеност удисањем може да доведе до утицаја на респираторне органе, укључујући подврсту астме специфичне за никл, смањену функцију плућа и бронхитис.

Период латентности између изложености и рака повезаног са никлом је између 13 и 24 године.

Шта можете да урадите

Континуирано спроводите одговарајуће мере за случај изложености, тако да је познато када треба предузети одређене активности. Истражите да ли запослени извештавају о раним симптомима.

Најефикаснији начин да спречите изложеност је путем елиминације или замене супстанцама које представљају мањи ризик. Уколико то није могуће, процес треба да буде (делимично) затворен и треба користити локалну вентилацију. Пошто метал никла и нека његова једињења могу да изазову преосетљивост коже, треба спречити контакт са кожом колико год је то могуће. Уколико то није могуће, потребно је увести контролне мере како би се контакт са кожом свео на најмању могућу меру. Контролне мере могу да обухватају одговарајућу заштитну одећу, рукавице и одговарајућу употребу заштитних крема. Опрема за личну заштиту, која укључује заштитну одећу и респираторну заштитну опрему/маску, треба да се користи само када су предузете све друге мере, а које нису успеле да пруже одговарајућу заштиту и када постоји преостали ризик